

ФИНАНСИСКА АНАЛИЗА НА РЕЗУЛТАТИ НА
РАБОТЕЊЕТО НА **ФАКОМ АД** ЗА ПЕРИОД ОД
01.01-31.12.2018 ГОДИНА

Изработил: РЕПРО ТРАСТ-ДООЕЛ, СКОПЈЕ

март, 2019 година

СОДРЖИНА

БИЛАНС НА УСПЕХ.....	2
Вкупен приход.....	3
Трошоци.....	4
БИЛАНС НА СОСТОЈБА	6
АКТИВА	6
ПАСИВА.....	7
ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ	9

ФИНАНСИСКА АНАЛИЗА

БИЛАНС НА УСПЕХ

ФАКОМ АД, 2018 година ја заврши со позитивен финансиски резултат, оствари нето добивка од 15,5 милиони денари. Во споредба со истиот период во 2017 година кај друштвото има значително зголемување на оперативната добивка.

Билансот на успех за 2018 и 2017 година е прикажан во следната табела.

Во МКД

			% во приходи	% во приходи	% на пораст
	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	2018/2017
Приходи од продажба	1.233.889.162	1.308.720.269	94,98%	94,78%	6,06%
Останати приходи	65.266.667	72.039.417	5,02%	5,22%	10,38%
Вкупен приход	1.299.155.829	1.380.759.687	100,00%	100,00%	6,28%
Трошоци за материјали, енергија	737.740.952	783.412.326	56,79%	56,74%	6,19%
Трошоци за плати	325.960.916	327.664.986	25,09%	23,73%	0,52%
Останати трошоци	176.802.879	197.377.017	13,61%	14,29%	11,64%
Вкупни готовински трошоци	1.240.504.747	1.308.454.329	95,49%	94,76%	5,48%
ПКДА (ЕБИТДА*)	58.651.081	72.305.358	4,51%	5,24%	23,28%
Амортизација	54.167.583	52.691.119	4,17%	3,82%	-2,73%
Оперативна добивка	4.483.499	19.614.238	0,35%	1,42%	337,48%
Финансиски приходи	6.488.262	3.073.294	0,50%	0,22%	-52,63%
Финансиски расходи	8.652.744	4.088.551	0,67%	0,30%	-52,75%
Добивка(загуба) пред оданочување	2.319.017	18.598.982	0,18%	1,35%	702,02%
Данок на добивка	0	3.140.838	0,00%	0,23%	0,00%
Нето добивка(загуба) од работење	2.319.017	15.458.144	0,18%	1,12%	566,58%
Нето добивка (загуба)	2.319.017	15.458.144	0,18%	1,12%	566,58%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Билансот на успех е прикажан во облик посебно да ја изразува добивката пред камати, даноци и амортизација, за да можат да се елиминираат ефектите од неготовинските трошоци врз работењето на друштвото.

Она што се забележува во набљудуваниот период е дека вкупните приходи се зголемени за околу 6,3% во 2018 година во однос на истиот период 2017 година. Вкупните трошоци се зголемени за околу 5,5%. Структурата на готовинските трошоци во јануари-декември 2018 година е иста со структурата во 2017 година. Учеството на вкупните трошоци во вкупниот приход во 2018 година е за околу 1% помало во споредба со истиот период во 2017 година.

Оперативната добивка во 2018 година е за околу 15 милиони денари поголема во споредба со истиот период во 2017 година.

Показателот ЕБИТДА е позитивен и во двете години и изнесува 58,6 во 2017 година односно 72,3 милиони денари во 2018 година, истиот е зголемен за околу 14 милиони денари.

Друштвото работи и остварува добивка во двата анализирани периоди. Финансиските приходи и финансиските расходи во 2018 година се намалени во споредба со истиот период во 2017 година.

Вкупен приход

Вкупниот приход на друштвото во периодот јануари-декември 2018 година во однос на истиот период 2017 година е зголемен за околу 6,3%. Структурата на приходите е иста и во двете години. И во двете анализирани години најголемо учество во вкупниот приход отпаѓа на приходи остварени од продажба на добра и услуги во странство и на приходи остварени од продажба на добра и услуги во земјата.

Учеството и структурата на приходите е прикажано во следната табела:

Во МКД

Структура на приходите	31.12.2017	31.12.2018	% во	% во	% на
			приходи	приходи	пораст
			31.12.2017	31.12.2018	2018/2017
Приходи од продажба на добра (производи) и услуги во земјата	280.819.495	375.834.337	21,62%	27,22%	33,83%
Приходи од продажба на добра (производи, стоки) и услуги во странство	953.069.667	932.885.932	73,36%	67,56%	-2,12%
Приходи од продажба на материјали, резервни делови и отпадоци	60.462.029	67.374.305	4,65%	4,88%	11,43%
Приходи од наемнина	583.992	573.680	0,04%	0,04%	-1,77%
Добивки од продажба на нематеријални и материјални средства	121.480	0	0,01%	0,00%	-100,00%
Приходи од наплатени отпишани побарувања и приходи од отпис на обврски	709.387	1.261.521	0,05%	0,09%	77,83%
Останати приходи од работењето	3.389.779	2.829.912	0,26%	0,20%	-16,52%
Вкупен приход	1.299.155.829	1.380.759.687	100,00%	100,00%	6,28%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Физичко извршување на ниво на ФАКОМ АД

Во периодот јануари-декември 2018 година на ниво на ФАКОМ АД, физичкото извршување е пониско и од планираното за овој период но и од истиот период во 2017 година. Исполнувањето на планот во овој период на ниво на АД е 92%. Физичкото извршување на ниво на ФАКОМ АД е прикажано во табелата подолу:

во ЕТ

р.бр.	вид на произв.	месечно-2018г												Кумулатив (во ЕТ)			кумул.-% на	
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	01 - 12 2018г	план 2018г	01- 12 2017г	2018/ план	2018/ 2017
1	Челич.конструк	645	930	733	554	781	914	759	836	905	701	661	475	8.894	7.912	9.672	112%	92%
2	Опрема	506	346	295	489	287	179	351	77	73	228	184	398	3.413	2.447	1.600	139%	213%
3	Профилир.лим	0	0	1	0	4	0	3	0	0	0	2	0	10	100	16	10%	63%
4	Носачи	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4.652	1.218	0%	0%
5	Конфекционирањ	2	3	1	3	2	1	2	4	3	4	3	3	31	483	42	6%	74%
6	Ламели	22	22	0	0	0	0	0	0	0	5	0	37	86	0	460	0%	19%
7	Услуги	891	1.010	1.109	879	828	910	682	1.007	782	830	501	541	9.969	8.913	11.249	112%	89%
8	Цевоводи	0	0	0	0	0	0	0	42	66	25	77	0	210	0	0	0%	0%
9	Плаштови и кров за резервоар	261	292	297	121	0	0	0	0	0	0	43	0	1.014	1.290	0	79%	0%
10	Едностран покрив	0	0	0	42	46	43	0	0	0	14	0	0	145	108	0	135%	0%
	ВКУПНО	2.326	2.603	2.436	2.088	1.948	2.046	1.797	1.966	1.830	1.807	1.470	1.454	23.771	25.903	24.255	92%	98%

Трошоци

Сите категории трошоци се прикажани подолу:

Во МКД

			% во трошоци	% во трошоци	% на пораст
	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	2018/2017
Трошоци на продажба					
Трошоци за сировини и материјали (за производство)	664.654.011	715.367.559	51,34%	52,56%	7,63%
Трошоци за енергија (за производство)	54.695.662	51.437.334	4,22%	3,78%	-5,96%
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за производство)	15.644.199	13.840.556	1,21%	1,02%	-11,53%
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за производство)	4.178.825	5.857.445	0,32%	0,43%	40,17%
Надворешни услуги за изработка на добра и извршување на услуги	1.767.364	17.551.956	0,14%	1,29%	893,11%
Услуги за одржување и заштита	4.653.534	4.821.723	0,36%	0,35%	3,61%
Набавна вредност на продадени материјали, резервни делови и отпадоци	2.199.994	804.408	0,17%	0,06%	-63,44%
Плата и надоместоци на плата- (за производство)	233.244.964	230.965.182	18,02%	16,97%	-0,98%
Трошоци за амортизација (за производство)	49.426.501	48.247.929	3,82%	3,54%	-2,38%
Вкупно трошоци на продажба	1.030.465.055	1.088.894.092	79,59%	80,00%	5,67%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Трошоците на продажба се зголемени за 5,7% односно за околу 58,4 милиони денари во однос на јануари-декември 2017 година. Забележително е дека структурата на трошоците на продажба како и нивното учество во вкупните трошоци е речиси иста во двете години, и изнесува околу 80%. Во 2018 и во 2017 година од оваа група на трошоци најголемо учество во вкупните трошоци имаат трошоците за сировини и материјали, трошоци за енергија, трошоци за надворешни услуги од работници (бравари, заварувачи, градежници и др.) и трошоците за плата и надоместоци на плата.

Во МКД

			% во трошоци	% во трошоци	% на пораст
	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	2018/2017
Трошоци на дистрибуција					
Транспортни услуги	44.501.215	41.329.546	3,44%	3,04%	-7,13%
Поштенски услуги, телефонски услуги и интернет	1.652.284	1.708.858	0,13%	0,13%	3,42%
Трошоци за реклама, пропаганда, промоција и саеми	2.309.464	2.558.097	0,18%	0,19%	10,77%
Дневници за службени патувања, ноќевања и патни трошоци	1.999.163	2.438.561	0,15%	0,18%	21,98%
Трошоци за репрезентација	818.900	1.784.883	0,06%	0,13%	117,96%
Вкупно трошоци на дистрибуција	51.281.026	49.819.944	3,96%	3,66%	-2,85%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Трошоци на дистрибуција се намалени во периодот јануари-декември 2018 година, и тоа за околу 3% односно за околу 1,5 милиони денари. Учесството на трошоците на дистрибуција во вкупните трошоци во 2018 година изнесува 3,66%. Структурата на трошоците и во двата периода е иста.

Поединечно од трошоците на дистрибуција најголемо учество во вкупните трошоци имаат транспортните услуги (ангажирање на шпедитерски фирми кои вршат шпедиција и превоз), дневници за службени патувања, трошоци за репрезентација (овие трошоци бележат значителен пораст во 2018 година во споредба со истиот период во 2017 год- околу 118%).

Во МКД

			% во трошоци	% во трошоци	% на пораст
	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	2018/2017
Административни расходи					
Трошоци за енергија (за администрација, управа и продажба)	2.434.270	2.429.935	0,19%	0,18%	-0,18%
Трошоци за резервни делови и материјали за одржување (за администрација)	312.810	336.942	0,02%	0,02%	7,71%
Трошоци за ситен инвентар, амбалажа и автогуми (за администрација, управа и продажба)	4.269	62.872	0,00%	0,00%	1372,76%
Плата и надоместоци на плата- (за администрација, управа и продажба)	92.715.952	96.699.804	7,16%	7,10%	4,30%
Останати трошоци за вработените	7.716.098	7.992.241	0,60%	0,59%	3,58%
Трошоци за амортизација (за администрација, управа и продажба)	4.741.081	4.443.191	0,37%	0,33%	-6,28%
Надоместок на трошоци на вработените и подароци	6.836.984	8.507.732	0,53%	0,63%	24,44%
Трошоци за надомест и др. примања на членови на управен и надзорен одбор,	2.784.000	2.694.000	0,22%	0,20%	-3,23%
Трошоци за спонзорства и донации	259.800	1.584.212	0,02%	0,12%	509,78%
Трошоци за осигурување	7.268.512	6.818.215	0,56%	0,50%	-6,20%
Банкарски услуги и трошоци за платен промет	3.010.487	2.960.954	0,23%	0,22%	-1,65%
Даноци кои не зависат од резултатот, членарини и др. давачки	4.532.082	5.559.252	0,35%	0,41%	22,66%
Останати трошоци на работењето	67.034.482	67.908.803	5,18%	4,99%	1,30%
Вкупно административни расходи	199.650.827	207.998.152	15,42%	15,28%	4,18%
			% во трошоци	% во трошоци	% на пораст
	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	2018/2017
Други оперативни расходи					
Насм-лизинг	51.558	357.365	0,00%	0,03%	593,13%
Комунални услуги	3.403.903	3.822.368	0,26%	0,28%	12,29%
Останати услуги	6.196.857	5.204.929	0,48%	0,38%	-16,01%
Вредносно усогласување (обезвредување) на краткорочни побарувања	1.870.090	809.349	0,14%	0,06%	-56,72%
Загуби врз основа на расходување и загуби од продажба на нематеријални и	217.340	545.750	0,02%	0,04%	151,10%
Кусоци, кало, растур, распушување и кршење	694.895	274.608	0,05%	0,02%	-60,48%
Расходи врз основа на директен отпис на побарувања	840.620	882.831	0,06%	0,06%	5,02%
Останати расходи од работењето	160	2.536.060	0,00%	0,19%	1587716,15%
Вкупно други оперативни расходи	13.275.423	14.433.260	1,03%	1,06%	8,72%
Вкупни трошоци	1.294.672.330	1.361.145.448	100,00%	100,00%	5,13%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Административните расходи во периодот јануари-декември 2018 год. се зголемени за околу 4% односно за околу 8,3 милиони денари. Учеството на оваа категорија трошоци во вкупните трошоци во 2018 година е речиси исто со нивното учество во 2017 година. Во 2018 год. во споредба со 2017 година најголем пораст има кај трошоците за ситен инвентар, амбалажа и гуми и трошоците за спонзорства и донации (Факом ад даваше донаци на спортски клубови согласно член 30 од ЗДД). Во периодот јануари-декември 2018 година најголем пораст има кај другите оперативни расходи – 8,7% во споредба со истиот период во 2017 година. Најголем пораст има кај трошоците за наем (наем на станбени простории од физички лица) и на останати расходи од работењето. (овде е книжен трошок од минати години, односно ф-ра од комингент (Бетон ДГ АД, Пржо дооел) работни налози, записници (од Вабтек МЗТ АД, Bauunternehmung Granit GES.M.B.H) се книжеле како приходи од нефактурирана реализација и сега во оваа година се затвараат - се искажуваат како трошок).

Вкупните трошоци на друштвото во јануари-декември 2018 година во однос на јануари-декември 2017 година се зголемени за 5,1%, односно за 66,5 милиони денари.

БИЛАНС НА СОСТОЈБА

АКТИВА

Структурата на активата на друштвото е прикажана во следната табела:

Во МКД

			% во актива	% во актива	% на пораст
АКТИВА	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	2018/2017
А) ПОСТОЈАНИ СРЕДСТВА	248.028.243	211.940.200	18,98%	20,84%	-14,55%
Инвестиции во поврзани друштва	569.555	1.035.045	0,04%	0,10%	81,73%
Нематеријални вложувања	2.557.452	3.765.342	0,20%	0,37%	47,23%
Земја, објекти и опрема	244.901.235	207.139.813	18,74%	20,37%	-15,42%
Б) ТЕКОВНИ СРЕДСТВА	1.058.524.664	805.029.492	81,02%	79,16%	-23,95%
Залихи	213.388.817	208.884.899	16,33%	20,54%	-2,11%
Побарувања од купувачи	308.366.320	197.159.749	23,60%	19,39%	-36,06%
Други побарувања	32.847.037	12.397.431	2,51%	1,22%	-62,26%
Аванси	415.551.468	299.604.523	31,81%	29,46%	-27,90%
Пари и парични средства	88.371.023	86.982.890	6,76%	8,55%	-1,57%
ВКУПНА АКТИВА	1.306.552.907	1.016.969.692	100,00%	100,00%	-22,16%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Постојаните средства во јануари-декември 2018 година изнесуваат 212 милиони денари и бележат намалување од 14,5% во споредба со истиот период во 2017 година.

Тековните средства во 2018 година се намалени за околу 24% односно за околу 253 милиони денари. Структурата на тековните средства е иста и во двата периода. Најголемо учество во вкупната актива имаат побарувањата од купувачите и авансите.

Вкупната актива покажува намалување од 22% во 2018 година во однос на истиот период 2017 година.

Подолу се прикажани залихите по структура за разгледуваните години:

Во МКД

			% на пораст
ЗАЛИХИ	31.12.2017	31.12.2018	2018/2017
Суровини и материјали на залиха	144.782.285	144.506.107	-0,19%
Залиха на резервни делови	68.606.532	64.378.792	-6,16%
Ситен инвентар во употреба	16.544.281	18.866.843	14,04%
Вредносно усогласување на залихи на ситен инвентар, амбалажа и автогуми	-16.544.281	-18.866.843	14,04%
Вкупно:	213.388.817	208.884.899	-2,11%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Во 2018 година кај залихите има намалување од околу 4,5 милиони денари односно 2,1%.

Движењето на побарувањата од купувачите по години е како што следи:

Во МКД

	31.12.2017	31.12.2018	% на пораст 2018/2017
ПОБАРУВАЊА ОД КУПУВАЧИ			
Побарувања од купувачи во земјата	129.319.526	135.195.544	4,54%
Побарувања од купувачи во странство	183.232.119	65.715.457	-64,14%
Вредносно усогласување на побарувањата од купувачи	-4.185.326	-3.751.251	-10,37%
Вкупно:	308.366.320	197.159.749	-36,06%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Останатите побарувања се прикажани подолу во табелата:

Во МКД

	31.12.2017	31.12.2018	% на пораст 2018/2017
ОСТАНАТИ ПОБАРУВАЊА			
Данок на додадена вредност	32.615.310	12.361.931	-62,10%
Побарув. за повеќе платен дан.на добивка.дан.на вк.приход.дан.на приход платен на стр.	171.227	0	-100,00%
Побарувања од вработените за аконгации за службени патувања	60.500	35.500	-41,32%
Вкупно:	32.847.037	12.397.431	-62,26%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

ПАСИВА

Состојбата со пасивата на друштвото е прикажана во следната табела:

Во МКД

	31.12.2017	31.12.2018	% во актива 31.12.2017	% во пасива 31.12.2018	% на пораст 2018/2017
ПАСИВА					
А) КАПИТАЛ И РЕЗЕРВИ	578.379.994	594.303.628	44,27%	58,44%	2,75%
Запишан капитал	180.825.369	180.825.369	13,84%	17,78%	0,00%
Резерви	64.237.795	67.022.302	4,92%	6,59%	4,33%
Акумулирана добивка/загуба	330.997.812	330.997.812	25,33%	32,55%	0,00%
Нето тековна добивка/загуба	2.319.017	15.458.144	0,18%	1,52%	566,58%
Б) ДОЛГОРОЧНИ ОБВРСКИ	7.171.677	3.586.270	0,55%	0,35%	-49,99%
Заеми и кредити	7.171.677	3.586.270	0,55%	0,35%	-49,99%
В) ТЕКОВНИ ОБВРСКИ	721.001.236	419.079.794	55,18%	41,21%	-41,88%
Обврски спрема добавувачи	692.952.232	371.985.697	53,04%	36,58%	-46,32%
Обврски кон вработени	26.324.503	23.852.830	2,01%	2,35%	-9,39%
Обврски кон даноци	3.631	2.940.859	0,00%	0,29%	80893,09%
Краткорочни позајмици	0	18.043.151	0,00%	1,77%	0,00%
Резервации	200.748	782.136	0,02%	0,08%	289,61%
Други тековни обврски	1.520.122	1.475.122	0,12%	0,15%	-2,96%
ВКУПНА ПАСИВА	1.306.552.907	1.016.969.692	100,00%	100,00%	-22,16%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Во пасивата на друштвото најголем дел или 58,4% претставуваат капиталот и резервите.

Во овој период има намалување на вкупните тековни обврски и на долгорочните обврски (заеми и кредити).

Вкупната пасива е намалена за 22,1% во 2018 година во споредба со истиот период во 2017 година. Нема промени во структурата на пасивата во двата анализирани периоди.

Тековните обврски се прикажани во следната табела.

Во МКД

ТЕКОВНИ ОБВРСКИ			Учество	Учество	% на
	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	пораств
Обврски спрема добавувачи во земјата	342.904.653	285.643.544	49,48%	76,79%	-16,70%
Обврски спрема добавувачи од странство	21.184.218	14.379.680	3,06%	3,87%	-32,12%
Обврски за примени аванси, депозити и кауции	65.911.874	45.098.194	9,51%	12,12%	-31,58%
Обврски за примени аванси, депозити и кауции	262.951.487	26.864.279	37,95%	7,22%	-89,78%
Вкупно:	692.952.232	371.985.697	100,00%	100,00%	-46,32%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Со 31.12.2018 година вкупните обврски спрема вработените се намалени за околу 2,5 милиони денари во споредба со 31.12.2017 година.

Тоа може да се види од следната табела:

Во МКД

ОБВРСКИ СПРЕМА ВРАБОТЕНИТЕ			Учество	Учество	% на
	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	пораств
Обврски за даноци и придонеси на плата и надоместоци	8.519.373	7.679.639	32,36%	32,20%	-9,86%
Обврски за персонален данок на доход	170.134	165.134	0,65%	0,69%	-2,94%
Обврски за плата и надоместоци на плата	14.981.822	13.620.932	56,91%	57,10%	-9,08%
Останати обврски спрема вработените	2.653.174	2.387.125	10,08%	10,01%	-10,03%
Вкупно:	26.324.503	23.852.830	100,00%	100,00%	-9,39%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Најголемо учество во овие обврски и во двата анализирани периоди имаат обврските за нето плата и надоместоци од плата.

Во овој период во 2018 година кај друштвото има намалување на долгорочните обврски за околу 50%.

Во МКД

ЗАЕМИ			Учество	Учество	% на
	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	пораств
Долгорочни обврски за заеми	7.171.677	3.586.270	100,00%	16,58%	-49,99%
Краткорочни обврски за заеми	0	18.043.151	0,00%	83,42%	0,00%
Вкупно:	7.171.677	21.629.421	100,00%	100,00%	201,60%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

ФИНАНСИСКИ ПОКАЗАТЕЛИ

Ликвидност	31.12.2017	31.12.2018	2018/2017
Тековна ликвидност	1,47	1,92	30,84%
Моментна ликвидност	1,17	1,42	21,36%
Нето обртен капитал	337.523.428	385.949.698	14,35%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Во јануари-декември 2018 година кај показателот на тековна ликвидност и на моментна ликвидност има пораст и се на задоволително ниво што зборува дека обртните средства сеуште се поголеми од краткорочните обврски.

Нето обртниот капитал е зголемен во 2018 година, што значи дека способноста на друштвото за навремено плаќање на своите стасани обврски се зголемила.

Користење на средствата	31.12.2017	31.12.2018	2018/2017
Обрт на побарувањата	4,21	7,00	66,23%
Период на наплата на побарувањата	87	52	-39,84%
Период на исплата на обврските	245	125	-49,20%
Обрт на залихите	6,09	6,61	8,57%
Просечно времетраење на врзување на средства во залихите	60	55	-7,90%
Обрт на основни средства	5,24	6,51	24,38%
Обрт на вкупни средства	0,99	1,36	36,55%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Обртот на побарувањата е побрз во споредба со јануари-декември 2017 година, што значи дека друштвото успеало да ја подобри наплатата од должниците.

Периодот на наплата на побарувањата од 87 дена во 2017 година е намален на 52 дена што позитивно влијае на ликвидноста на друштвото.

Периодот на исплата на обврските покажува дека во 2018 година времето за целосна исплата на обврските кон добавувачите е скратено за околу 120 дена во споредба со истиот период во 2017 година. Односно во 2017 година обврските ги исплаќале за околу 8 месеци, а во 2018 година за околу 4 месеци.

Може да се забележи дека времето на наплата на побарувањата е пократко од времето на плаќање на обврските. Ваквиот однос меѓу плаќањето на обврски и наплата на побарување е добро за ликвидноста на фирмата.

Времетраењето на претварање на залихите во пари е скратено од 60 на 55 дена.

Показателот на обрт на основни средства е 5,2 во јануари-декември 2017 година па 6,5 во 2018 година, што значи дека на еден денар вложен во основни средства се остварува поголем приход во 2018 година.

Задолженост и способност за задолжување	31.12.2017	31.12.2018	2018/2017
Вкупна задолженост	55,73%	41,56%	-14%
Долгорочна задолженост	1,24%	0,60%	-1%
Долгорочна стабилност на финансирањето	236,08%	282,10%	46%
Покриеност на каматата	51,82%	479,74%	428%
Покриеност на фиксните обврски	52,10%	449,21%	397%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Показателот на вкупната задолженост е намален во 2018 година во споредба со истиот период 2017 година и може да се рече дека ова е резултатот на намалувањето на вкупните средствата и обврските. Зголемувањето на оперативната добивка ја подобри долгорочната стабилност на финансирањето, ја зголеми покриеноста на каматата и покриеноста на фиксните обврски.

Профитабилност	31.12.2017	31.12.2018	2018/2017
Бруто профитна маржа	0,35%	1,42%	1%
Нето профитна маржа	0,18%	1,12%	1%
Принос на вкупни средства	0,18%	1,52%	1%
Принос на сопствен капитал	0,40%	2,60%	2%
Принос на сопствен капитал	0,40%	2,60%	2%

Извор: Финансиски извештаи и бруто биланси на друштвото

Показателот бруто профитна маржа е со позитивна вредност и зборува дека друштвото крајот на годината го завршило со позитивен финансиски резултат. Овој показател е зголемен во јануари-декември 2018 година во споредба со јануари-декември 2017 година, поради зголемување на оперативната добивка. Приносот на вкупните средства е позитивен, и во јануари-декември 2018 година е зголемен во споредба со истиот период во 2017 година поради зголемување на нето добивката од работењето.